

تئاتر بازها

نشر بیدگل در معرفی آثار ادبیات نمایشی به جامعه نقش مهمی ایفا کرده

نمایش نامه است.

نشر بیدگل در حوزه ادبیات نمایشی گوی سبقت را از سایر رقابیش ربوده و به مرجعی تخصصی برای نشر آثار این حوزه بدل شده است. در حقیقت اهالی کتاب، نشر بیدگل را به آثاری که در زمینه تئاتر و نمایش نامه منتشر می کند، می شناسند.

در میان آثار منتشرشده از نشر بیدگل در حوزه تئاتر آثار تالیفی و ترجمه شده حائز اهمیتی به چشم می خورد و نام نویسندگان و مترجمان صاحب نامی در میانشان می درخشد: بهمن فرسی، محمد رضایی راد، نغمه ثمنینی، علی اکبر علیزاد، بهزاد قادری، جمشید ملک پور، هنریک ایسون، ساموئل بکت، سوزان سانتاگ، والاس شان و مارتین مک دونا از جمله نام هایی هستند که آثار مهمی را در زمینه تئاتر تالیف و ترجمه کرده اند که توسط نشر بیدگل منتشر شده است.

«بهمن فرسی» از برجسته ترین نمایش نامه نویس هایی است که مجموعه آثارش با طرح جلد هایی تک رنگ و زیبا از نشر بیدگل روانه بازار کتاب شده است. فرسی نویسنده و نمایش نامه نویس ایرانی ساکن لندن است که اولین مجموعه داستان کوتاه خود را در سال ۱۳۳۹ به چاپ رساند. «صدای شکستن»، «خرده نسیان»، «موش»، «پله های یک نردبان» و «گلدان» از جمله آثار او در حوزه نمایش نامه محسوب می شوند که در کنار دیگر آثار این نویسنده از نشر بیدگل منتشر شده اند. فرسی را از پیشگامان نمایش نامه آبزورد در ایران می دانند.

«محمد رضایی راد» نیز از دیگر نمایش نامه نویسان ایرانی است که مجموعه آثارش را نشر بیدگل منتشر کرده است. او که نمایش نامه هایی چون «بازگشت به خان نخست»، «فعل»، «ناکجا»، «رقصی چنین» و «صدای آهسته» را در کارنامه خود دارد، در زمینه فیلم نامه نویسی و نوشتن داستان نیز فعال است. آثار او با طرح جلد هایی بدیع از آثار شناخته شده نشر بیدگل به شمار می آیند. بین نمایش نامه نویسان خارجی نیز ساموئل بکت نامی شناخته شده است که اثر مشهورش «در انتظار گودو» توسط علی اکبر علیزاد در نشر بیدگل ترجمه و منتشر شده است. بکت از نمایش نامه نویسان و نویسندگان آبزورد است که در نوشته هایش به دغدغه های اساسی انسان مدرن می پردازد. فقر معنوی و سرگشتگی انسان معاصر از جمله مفاهیم کلیدی آثار بکت محسوب

کتاب زامیاتیان الهام گرفته است. رمان هایی که از نشر بیدگل منتشر می شوند، معمولاً آثار خاصی هستند که تاکنون ترجمه و منتشر نشده اند. از این رو از اهمیت ویژه ای بین کتاب خوانان برخوردارند. اما از بخش رمان های نشر بیدگل که بگذریم، یکی از بخش های دوست داشتنی نشر بیدگل می تواند بخش کتاب های دانش زندگی باشد. کتاب هایی که از روان شناسی و فلسفه برای زیست فردی و اجتماعی بهتر بهره می گیرند.

از مهم ترین آثاری که در راستای ارتقای دانش زندگی از نشر بیدگل منتشر شده و در میان مخاطبان به محبوبیت رسیده، کتاب «نیلوفر و مرداب» اثر تیچ نات هان نویسنده و فعال صلح ویتنامی است. نات هان که راهی بودایی بود، در این کتاب راه هایی را برای دمساز شدن با رنج بدون مقهور شدن به وسیله آن معرفی می کند. این کتاب با ترجمه علی امیرآبادی در ۱۳۹۹ صفحه از نشر بیدگل منتشر و تاکنون ۱۸ بار تجدید چاپ شده است.

یکی دیگر از زمینه های فعالیت نشر بیدگل انتشار کتاب های تخصصی در حوزه نوشتن است. و در میان کتاب هایی در زمینه نویسندگی، یکی از محبوب ترین آثار این نشر کتاب «پرنده به پرنده» آن لاموت است. این نشر در حوزه هنرهای تجسمی نیز آثاری را منتشر کرده که از آثار مهم این حوزه محسوب می شوند. آثاری که عمدتاً درباره عکاسی است. «نگاهم کن! خیالم کن!» یکی از همین آثار است که یوریک کریم مسیحی آن را نوشته. کریم مسیحی نویسنده و عکاس و منتقد هنری است که آثار دیگرش نیز در زمینه عکاسی از نشر بیدگل منتشر شده است. او در کتاب «نگاهم کن! خیالم کن!» ۴۷ جستار درباره عکاسی نوشته است.

با همه آنچه گفته شد، و با وجود موفقیت نشر بیدگل در اکثر حوزه های فعالیتش، آنچه در نام بردن از این نشر حائز اهمیت است توجه ویژه آن به تئاتر و ادبیات نمایشی است. تئاتر که یکی از شاخه های هنری بسیار موثر در جامعه است، در جوامع توسعه یافته یا در حال توسعه از ارکان اصلی نهاد اجتماعی محسوب می شود. علت اهمیت بالای آن نیز ویژگی تحول آفرینی این هنر است. در واقع تئاتر در طول تاریخ به عنوان نهادی اجتماعی در راستای رفع نیازهای انسانی و اجتماعی تلاش کرده و این ویژگی ذاتی این هنر است. یکی از الزامات مهم تبدیل این ویژگی ذاتی نمایش به فعل نیز متن

لادن عظیمی روزنامه نگار

احتمالاً انتشارات بیدگل نام منحصربه فردش را وام دار نام خانوادگی بنیان گذارش است؛ محمدحسین شاطریان بیدگلی. او مؤسس انتشارات بیدگل است. مؤسس انتشاراتی که در حوزه های مختلف، کتاب منتشر می کند اما آنچه آن را از سایر نشرها متمایز کرده، انتشار کتب ویژه تئاتر و نمایش نامه است. احتمالاً شما هم اگر بخواهید سراغ نمایش نامه ای بروید، اول بین کتاب های نشر بیدگل آن را جستجو می کنید.

با این همه کتاب های بسیاری در سایر زمینه ها مانند سینما، ادبیات، ادبیات داستانی، نگارش خلاق، دانش زندگی، هنرهای نمایشی و تاریخچه آن ها، هنرهای تجسمی و دانش عمومی در میان کتاب های نشر بیدگل دیده می شود. از کتاب های حوزه ادبیات و رمان خارجی می توان به آثاری چون «عصیان» نوشته یوزف روت و «در» نوشته ماگدا سابو و «ما» نوشته یوگنی زامیاتیان اشاره کرد. کتاب هایی که هر یک بنا به شاخصه هایی از کتاب های حائز اهمیت در حوزه رمان محسوب می شوند.

«عصیان» یوزف روت از مهم ترین کتاب های این نویسنده آتریشی به شمار می رود. کتابی که برای اولین بار در سال ۱۳۹۸ با طرح جلدی جذاب از نشر بیدگل منتشر شد. از دیگر رمان های محبوب این نشر رمان «در» نوشته ماگدا سابو است. نویسنده مجارستانی که چهار عنوان از رمان هایش در انتشارات بیدگل ترجمه و از این نشر روانه بازار کتاب شده است: «در»، «خیابان کاتالین»، «ایگیل»، «ترانه ایزا» که در این میان «در» به محبوبیت ویژه ای بین کتاب خوانان ایرانی دست یافت. «در» را نصرالله مرادیانی به فارسی برگردانده است.

یکی از آثاری که بعد از چندین سال گمنامی در بازار کتاب از نشر بیدگل منتشر شد، کتاب «ما» شاهکار یوگنی زامیاتیان است. این کتاب که سال ها بود جز در میان بساط های قدیمی کتاب فروشی ها یافت نمی شد، در سال ۱۳۹۹ با ترجمه بابک شهاب منتشر شد. زامیاتیان از نویسندگان روسی است که در تنها رمان خود «ما» جامعه ای پادارمانشهری را به تصویر می کشد. عده ای بر این باور هستند که جورج اورول برای نوشتن کتاب «۱۹۸۴» از

نیچه، ای پسر بد!

■ نویسنده: ریچارد فورمن
■ مترجم: سعیدرضا خوش شانس
■ ناشر: بیدگل

«نیچه، ای پسر بد!» یکی از شاهکارهای ریچارد فورمن و از درام های درخشان ادبیات پست مدرنیستی است. فورمن این اثر را به مناسبت صدمین سال درگذشت فیلسوف برجسته آلمانی، فردریک ویلهلم نیچه نوشته و زندگی و تجارب زیسته او را به شکل حیرت آوری دست مایه روایت خلاقانه و خیال پردازی خود قرار داده است. این اثر را سعیدرضا خوش شانس به فارسی برگردانده است.

پرتره یک زن

■ نویسنده: میشل وینار
■ مترجم: زیبا خادم حقیقت
■ ناشر: بیدگل

«پرتره یک زن» نمایش نامه ای در ۸۵ صفحه نوشته «میشل وینار» نمایش نامه نویس صاحب نام فرانسوی است. در این کتاب دختری به نام سوفی معشوق سابق خود را به قتل رسانده است. در دادگاهی که برای رسیدگی به اتهام او تشکیل شده، هر یک از شخصیت های نمایش نامه از زوایای متفاوت رویدادهای این داستان را روایت می کنند و تصویری خاص از سوفی ارائه می دهند.

مرغ دریایی

■ نویسنده: باریس آکونین
■ مترجم: آبتین گلکار
■ ناشر: بیدگل

«مرغ دریایی» نمایش نامه ای به قلم باریس آکونین و ترجمه آبتین گلکار است. «باریس آکونین» نویسنده گرجی الاصل روسی و از مشهورترین نمایندگان ادبیات پست مدرنیستی روسیه محسوب می شود. او در نمایش نامه «مرغ دریایی» پایان «مرغ دریایی» چخوف را «اصلاح» می کند و آن را به روشی که خود می پسندد، ادامه می دهد. عده ای از منتقدان این کار او را مذمت و عده ای تحسینش کرده اند.